

AUCTION
TO BE SOLD
BY SENATOR JUMBO
at the MART BROADWAY
THE ONLY LIVE
SPECIMEN NOW
EXISTING OF THE
ONE & INDIVISIBLE
GREAT REPUBLIC
OF THE
UNITED
STATES

TEN GEVOLGE VAN HET LANG AANHOUDEN VAN DEN OORLOG IN AMERIKA EN DEN BLOEDIGEN UITSLAG VAN DE JONGSTE VELDSLAGEN TUSSEN GRANT EN LEE, ZAL ER EERSTDAAGS HET EENIG OVERGEBLEVEN EXEMPLAAR VAN DEN YANKEE BIJ PUBLIEKE AUCTIE AAN DE NEGERBEVOLKING ALS EENE CURIOSITEIT WORDEN VERKOCHT.

Een goede raad.

Tacitus verhaalt, dat men in zijn tijd bij elk openbaar vermaak of schouwspel moest blijven staan; daardoor werden de menschen belet, zich den ganschen dag aan verstrooiingen over te geven. Wij stellen voor dat die maatregel ter gelegenheid van feesten hier te lande zal worden ingevoerd: dan zal men ten minste niet langer kunnen drinken dan men staan kan.

't Zunneke en 't Moantje, (In overbetuwschen tongval).

I.

Gunds wied, in 't klein wit huuske,
Doar woont Geurt Willems kiend,
Z' is lief, krek zestien joaren,
Zacht, olik en gezwiend;
Keert zij heur blaauwe kroaltjes
Noar 't glanzend zonnlicht
Dan liekt ze krek 'en moantje,
Zoo'n oarig, rond gezigt!
„Zoo'n zachtigheid; zoo'n..... 'k Weet niet.”
Zeit buurmans kloeke Bart:
„Moar wonder! 't noar de moan zien,
„Dat moakt oe roar um 't hart.
„Alêvel 't moantje sprêkt niet,
„Mieke, te veul. Ze zee:
„Bart proat mien van geen trouwen,
„In huus heb ik er twee.””

Da's vremd! Moar zie, gunds wiejer
Ien 't stoatig heerenhuus
Doar woont 'en korzal heerschap,
Zich zelfs ten bitter kruus.
Doar woont 'en lastig heerschap
Hoast krom van 't rimmetiek,
Die, wat hum diende of bijstond
Zich stoag ten voetwisch miek;
En — de eenigst die met liefde
Nog oan hum bleef verknocht,
Is 't kiend die 't jonge lêven
Den man ten offer brogt;
Die, zuute min versmoajend....

Moar stil, wat schiet doar ree,
Langs 't ruukend hoagedoren,
Vort! noar Geurt Willems stee?
Zie — onder 't streuijen huidje
Met fleddrend gruunzied lient,
Doar troont 'et zonnig snuutje
Van heerschaps eenig kiend.
„Z' is mooi! mooi as 'et zonlicht,”
Zeit Bart, „went ziet z'oe oan,
„'t Is wel verdrêjd, aj de oogen
„Dan niet umlêg mot sloan!”
Doar schiet ze vort. Bart ziet heur
Ien't zoal op Moor den hit.
't Schuum broest den zwarten lang-moan
Um neus en blank gebit,
En — 't roozig nêtelduukske
Van juffer Otteleyn
Hie speurt 'et lang.... as 't fleddert
Ient zomer oavendschijn.
Ien 't letst — half roajt half ziet ie't —
Bij 't huuske klein en wit,
Doar wipt 'et rood japunken,
Van 't zoal; en Moor de hit,
Ze bindt hum oan den putboom;
Zij voorts — op vlugge vuut'
'Et deurken ien. Zoo'n juffer!
Wat die doar binnen duut!
Wijt weten...?

Zie — ien't huuske,
Véur 't roam bij 't spinnewiel,

Doar zit 'en schrumplig bestje
Te sloopen; d' ouwe ziel!
Ze sloapt, en da's wel 't wieste,
Went, woakt ze, en trooit ze 't rad,
Dan toch verruurt z'eur hand niet,
Ten woar' z'en snufke vat.
Z' is kiends. En gunder, achter
Et voal bedstee gardien,
Doar leit Geurt Willems eiges,
Ziek; al 'en wêk of tien.
Zien vrouw...? Die sloapt op 't karkhof.
Verstoaj'et..... Mieke zee:
„Twee he'k er thuus.” De kienders
Die rêkent ze niet mee.

Kiek, pas het Mieke handig
Heur voaders peul geschud;
— 't Jong volk lei z'al te slaopen
En 't pakt zoo gaauw den dut; —
Pas het z'en lepel vuurgloed
Geschept veur d' ouwe sloof;
— Went zelfs ien't zomer oavend
Wil Grootje 'en werme stoof; —
Pas het ze't al geredderd,
Of 't neigend zonnlicht
Koatst deur 'et losgoand deurken
'En glans op heur gezigt.
Zie, — Otteleyne groet heur;
En Mieke kleurt en lacht,
Die Juffer 't is 'en engel!
'En zunneke vol kracht,
'En zunneke vol liefde
Vol lêven en vol gloed,
Die nooddruft brengt in kluuskes
En vrêje ien zwak gemoed.

Zie toch: uut eigen beurske
— Ze dee 'et al tien wêk' —
Telt Otteleyne 't dagloon,
En, zonder zêjprêk.
Ze fluustert moar twee woordjes:
„Vertrouwen, en geduld.”
En Mieke lacht: „Och Juffer,
„Doar hei'j mien mee vervuld.”
Joa! vroeg was't oarig Micken
Al Otteleyne's lust,
Wat wier dat boeren snuutje
— As 't schoon was — duk gekust.
'Et jufferken — acht joarkes,
Klein Mieke, vier misschien,
Was't oarigheid die grootste
Bij 't kleine ding te zien!
Ott'leyntje ien mooie kleeerkes,
Moar zonder gruts bestoan;
De dreumes: jekske en rôkske,
Zelfs houtren klumpkes oan.
Dan zat ien't juffers stuultje,
Lief Mieke; en Otteleyne
Veul harder op 'en benske:
„'t Klein ding was ook zoo klein!”
Dan gaf z'eur, kuuske of parzik,
Gespoard uut eigen mond;
Zoo'n parzik! wat ze smulde
't Sap liep heur 't munje rond.
Dan lei z'eur groote waspop,
Met heel natuurlik hoar,
In Mieke's erm, en steunde

Den kop — die was te zwoar.
Dan leerde z'eur de breistêk;
Al wiejer: 't A. B. C.
Dóár had nou 't boerendernje
Zoo'n groote schik niet mee.
„Geduld! Geduld!” had toen al
't Lief meesterke gezeid.
En eindlik as ze't vatte....
Wat was 't dan oarigheid!
De kiendsheid vloog al dartlend,
Moar, 't lieven van die twee,
— Langs blom en distel fleddrend —
Vlood met de jeugd niet mee.
En, vroag ie: of geen lijën
Der jonkheids-moed verwon....?
't Licht kriegt de zon van hooger
De moan, glanst deur de zon.
En nou — 't is buuten lieflik,
Alschon 't ook loater is;
Dat kleverveld — wat ruukt'et,
En 't wiendje wêjt zoo frisch.
Joa, 't zunneke dook onder,
— Bart, het heur gloed gezien,
Moar ook, hie toeft nog gern wat
Ien't blanke moaneschien:
„G'en-oavend Mieke,” zeidie
„Zoo loat nog op 'et pad....?”
— Twas krek of 't lieflik dernje
Wat onder 't vurschoot had. —
„„Och joa,” sprak Mieke muuizoam
„„Vrouw Huiberts oudste kiend
„„Zoo heur ik, mot van oavend
„„Ten volle al zin bediend;
„„'k Goai....” — „Wel,” zeit Bart, „'t is oarig,
„Da'j nou ien't Roomsche geleuft.”
„„En zij: „„Ien 't hart hei'j liefde,
„„'t Geleuven zit ien 't heufd!””
Vort was ze.

En gunds, woar 't lêven

Den dood kiekt ien 't gezigt;
Doar schiet de moan deur 't venster
En stroalje op 't zieke wicht;
En — 't eigen stond kumt Mieke
Heel zuut ter woning in,
Um roajend troost te geven
— En méér, — oan't droef gezin.
En, as ze't zieke kienje
Op 't bleike wengske kust,
Dan heurt ze 't — oa-jem-hoa-len.
Heur — heur moar — heel gerust.
En — as ze 't eilings boodschaft,
Dan gliensteren heur troan',
Zoo, as doar buuten glienstert,
De volle, blanke moan.

II.

Sinds 't oavend die'k oe meldde,
Zag driemoal twoalef keer,
De volle moan in stoatie
Op 't vrendlik derpke neer.
Éns zag ze — 't was toen weinter —
Vlak noast de kleine kark
Krek bij den dorren treurwilg
'En pasgehouden zark.
Heur schiensel kantte starker
'Et noamschrift ien den steen:

Dóár rustte 't korz'le heerschap,
En had er 't riek alleen.

Éns zag de moan — 't was zomer,
Doags had de zon 't gezien —
'En mins, vol dank ien 't harte,
Hersteld noa bitter liên.
Doags zag de zon hum ploegen,
En — toen de moan hum vond
Op 't benkske buuten 't huske,
Weer vrolik en gezond,
Oan beije's kant 'en lieve,
Hiér 't oudje — en Mieke dóár,
Toen sloeg Geurt Willems 't oog op
En nam de pet van 't hoar;
Greep bestjes hand — die meinde:
Geurt kwiem van de Oost weerum —
Ee kuste 't lieve Mieke,
En 't kiend, wel tienmoal hum.

Éns — 't was toen gruen ien 't veurjoar —
De moan zag flauwkens neer,
— Geen wonder went de zon scheen,
't Was overdag, mooi weer, —
En zon, én moan, ze zoagen:
Twee moagdekens gezwind
Op 't pad. De een was 'en juffer
En de andre 'en boerenkiend,
Ze liepen 't karkhofs-loantjen;
En — 't hek straks iengegoan,
Was't bij 'en zwarten eerdhoop,
Dat ze eindlik bleven stoen.
Stil groef, lief Mieke, 'en kuultjen
Ien de eerd, met eigen hand;
Deur Otteleyne wier 't struikske
Van witte roos' geplant;
Went, Grootje, die hier rustte,
Schoon droevig kiends in 't lest,
Was altied kiend in 't kwoaje,
Nou kiend in rein gewest.
En — toen die twee weer togen
Deur 't poadjen noast de kark,
Blonk doar 'en troan ien't zonlicht
En viel — op kouwen zark.

Krek driemoal twoalef keeren
Had dan de volle moan,
— Ien Mieke's oog — vlak boven
'Et huus van Bart gestoan.
't Was nou 'en mooie mergen,
De Mei-zon stroalde ien gloed,
En heel 'et Bêtuwsch derpke
Had blijheid ien 't gemoed;
Ge zoagt er: vlag en wimpel,
't Jong-volk te peerd; gesierd
Met lient en strik. Gunds lovers
Deur d' eereboog geslierd.
't Was feest!

De dom'nei trok zich
'Et gladste befken oan,
En, vroeg was burgemeister
Noar 't roadhuus al gegoan.
Lang mosten twee doar wachten,
Moar nou, dóár kwiem de stoet!
— Veurop, tien blaauwe kerrels;
Jong minsen, wa'n getoet! —

En noast de koets met vierspan,
Riep 't al met blij gezang:
„Veur Otteleyne en de echtvrind,
„Gods zêgen! lêvens lang!
„Hiep hiep hoeroah!” En de ouwen
Ze knikten blied te moe':
„Joa joa, noa zóóveul strijens
„Kumt heur die glans wel toe.”
En O! ze wisten't zeker:
Dat ze ook as landheers vrouw,
Wel over 't derpke lichten
En zêgnend woaken zou.

Oan de eigen oavend ging doar
— Bestroald deur 't licht der moan —
Mooi Mieke, en ielkreis keek heur
'En andre minzoam oan.
„Van doag, mien beste schatje,”
Zei Bart met zuut gesnap:
„Was't wél ien kark en roadhuus
„Twee vliegen in één klap;
„Moar zeker, liefste wiefken,
„Oe trouwe oan Grootje en voar,
„Za'k oe as man vergelpen,
„God help' mien! lange joar!”
En — t'poartje trok op huus oan,
Noar eigen hof en heerd;
Bart weet wie Mieke handig
Bestiering het geleerd:
't Lief zonneke Otteleyne! —
Straks brogten z'eur 'en mik,
Ze zullen 'talle joar doen
Van zeuven pond — zóó dik.
De dank die most toch sprêken.
En zie — Pas trooi 'et poar
Heur neije huuske binnen,
— Wat was't er helder, kloar! —
Of, onder 't boeren vólkske
Dat nog wat jolen zou,
Kwiem Huiberts kiend noar veuren,
En booi der jonge vrouw
Heur ouwers dank: 'En pötje
Met room, zoo wit as schuum,
En, schoon er niet veul in was
't Hart, was as 't pötje.... ruum!
't Is uut!

Moar — zon en moantje
Ze bleven ien heur stand,
Ze rezen en ze doalden
Altied krek in 't verband,
Et moantje kiekt noar 't zunn'ken,
En wat ze kriegt van 't licht,
Dat loat, ze op tied, weer schienen:
't Is mooi, maor ook heur pligt.
En — dat 'et zoo kan wêzen
Ook bij de minsen klein.....
Stil — 'k zie ze gunder kuij'ren
Vrouw Mieke en Otteleyne;
Ze lagchen!

En gunds wiejer,
Sprêkt Bart, lief Meike's vrind:
„Ku'jt zonneke niet wêzen
„A'j dan moar moantje bint.

s' Hage, 23 April 1864.

J. J. CREMER.